

Opdateringer til Forvaltningsret kompendium, 4. udg.

2.3.2.3: Delegation til private

FOB 2008.463 (kommunens advokat): En kommune havde delegeret til en advokat at varetage kommunikationen med en borger i en bestemt sag. Ombudsmanden udtalte at en offentlig myndighed, herunder en kommune, kan overlade til en privat part at varetage kommunikationen med en borger, men at der er visse væsentlige begrænsninger heri. Først og fremmest har en myndighed ikke uden udtrykkelig lovhjemmel mulighed for at delegere til en privat part at træffe afgørelser. En myndigheds beslutning om at afvise at tage en sag under behandling er en afgørelse i FVL's forstand med den konsekvens, at en kommune ikke uden udtrykkelig lovhjemmel kan delegere afvisningskompetence til en advokat. Ombudsmanden udtalte, at der bør være fastsat klare skriftlige retningslinjer for en advokat som på en kommunes vegne varetager kommunikationen i forhold til en borger.

3.1.2: Offentlighedsloven

Offentlighedskommissionen har afgivet betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven. Kommissionen har haft til opgave at komme med forslag til en ny samlet offentlighedslov. Betænkningen kan downloades fra følgende hjemmeside:

<http://jm.schultzboghandel.dk/upload/microsites/jm/ebooks/bet1510/index.html>

4.2.3: Partsbegrebet

Som tredje afsnit indsættes følgende:

FOB 2008.312: Et revisionsfirma havde ydet rådgivning til en klient om et skattespørgsmål. På grundlag af revisionsfirmaets rådgivning gennemførte klienten en transaktion, der skattemæssigt senere blev underkendt af skattemyndighederne. Ved skattesagens behandling i Højesteret indtrådte revisionsfirmaet som biintervenient til støtte for klienten. Revisionsfirmaet begrundede sin intervention med at klienten havde taget forbehold om at kræve erstatning fra revisionsfirmaet, hvis klienten tabte skattesagen. Efter at Højesteret havde afsagt dom i sagen, søgte revisionsfirmaet om omkostningsgodtgørelse efter skatteforvaltningsloven. Landsskatteretten afslog at give revisionsfirmaet omkostningsgodtgørelse, fordi Landsskatteretten ikke mente at revisionsfirmaet var part i klientens skattesag. Ombudsmanden udtalte, at det som udgangspunkt kun er den, der bliver direkte berørt af en afgørelse, der er part i sagen. Afledede interesser kan dog også i visse tilfælde være så væsentlige at de udløser partsstatus. Ved vurderingen af om en sådan afledet interesse er tilstrækkelig væsentlig til at udløse partsstatus, må mængden og arten af de led der indgår imellem sagens udfald og den aktuelle betydning for den pågældende, tages i betragtning. Det

må endvidere tages i betragtning hvor indgribende betydning sagens udfald får for den pågældende, og om den afledede interesse må anses at være beskyttet af den materielle lovgivning i sagen. Ombudsmanden mente ikke, at revisionsfirmaets afledede interesse i skattesagen var af en sådan karakter, at Landsskatteretten burde have anset revisionsfirmaet for part.

4.2.4: Fravigelse af FVL ved aftale?

Sidst i afsnittet tilføjes:

Se også FOB 2008.347, hvor der kort redegøres for ombudsmandens muligheder for at behandle afskedigelsessager, der er afsluttet ved aftale.

5.3.2.5: Andre tilfælde

Sidst i afsnittet tilføjes:

FOB 2008.352 (nabokrigen): En gymnasielærer var nabo til en af sine elever. Mellem læreren og elevens familie var der en nabostrid som bl.a. omfattede en retssag om skellet mellem de to nabogrunde og en hegnssag. Nabostriden var aktuel og kulminerede det forår eleven skulle til eksamen. Ombudsmanden udtalte, at i forbindelse med beslutninger om års- og eksamenskarakterer gælder uskrevne forvaltningsretlige grundsætninger om inhabilitet, hvis indhold i vidt omfang svarer til de udtrykkelige regler i FVL. På den baggrund mente ombudsmanden, at læreren havde været inhabil i forbindelse med fastsættelse af elevens årskaracter og eksamenskaracter efter grundsætningen i FVL § 3, stk. 1, nr. 5, og at læreren efter grundsætningen i FVL § 6, stk. 1, skulle have underrettet gymnasiet om den mulige inhabilitet.

7.5.1: Juridiske forhold

FOB 2008.233 (EU-familiesammenføring): En borger havde fået afslag på at blive familiesammenført med sin registrerede partner. Borgeren skrev til integrationsministeren for at få vejledning om eventuelle andre muligheder for at få opholdstilladelse til partneren. I brevet nævnte han udtrykkeligt muligheden for at benytte sig af EU-reglerne om arbejdskraftens fri bevægelighed ved at flytte til Sverige. Ministeren henviste i svaret borgeren til at søge information på udlændingemyndighedernes hjemmeside www.nyidanmark.dk, og mente, at forpligtelsen til at vejlede borgeren var opfyldt med den generelle henvisning til hjemmesiden. Det var ombudsmanden ikke enig i. Han mente, at ministeriet udtrykkeligt burde have vejledt borgeren om muligheden for at få familiesammenføring efter EU-reglerne – som minimum ved at henvise til at man på hjemmesiden kunne læse om praksis for familiesammenføring på grundlag af EU-reglerne. Videre bemærkede ombudsmanden at det efter hans opfattelse havde været naturligt, hvis ministeriet i brevet til borgeren i oversigtsform havde gengivet praksis på området.

12.2.1: Formkrav

Sidst i afsnittet tilføjes:

FOB 2008.79: Ombudsmanden udtalte, at retssikkerhedsmæssige, bevismæssige og ordensmæssige hensyn fører til at en forvaltningsmyndigheds udgående breve i en afgørelsessag, herunder selve afgørelsen, skal underskrives og opbevares i autentisk kopi. I øvrigt gælder det generelt, at der skal opbevares autentiske kopier i alle sager.

15.2.6: Almene kriterier

Sidst i afsnittet tilføjes:

FOB 2008.479 (den umotiverede dagpengemodtager): En borger der modtog sygedagpenge deltog i virksomhedspraktik hos et privat firma. Firmaet sendte borgeren tilbage til kommunen med den begrundelse at han ikke medvirkede aktivt, bl.a. forstyrrede han andre ansatte og var meget umotiveret. Borgeren var meget uenig i beskrivelsen af hændelsesforløbet. I et svar på en klage fra borgeren skrev borgmesteren, at kommunen fortsat skulle samarbejde med det private firma. Derfor kunne kommunen ikke stille sig tvivlende over for det private firmas troværdighed. Ombudsmanden udtalte, at hensynet til administrativ konvensiens utvivlsomt ikke kan udstrækkes til at medføre, at en offentlig myndighed afstår fra at undersøge en sags faktiske omstændigheder for at bevare et godt samarbejdsforhold til en privat aktør som har bidraget med oplysninger til sagen. Han mente derfor, at det var kritisabelt at samarbejdet med den private aktør blev inddraget som et hensyn ved kommunens vurdering af sagen.

15.3.2.4: U3: Skønnet må ikke sættes under regel

Efter første afsnit indsættes følgende:

FOB 2008.483 (jordemoderens datter på fødegangen): En jordemoder fik afslag på ansættelse på fødegangen på et hospital, fordi hendes mor var ansat på samme afdeling. Hospitalet og regionen mente ikke det var hensigtsmæssigt at der var personale med tætte familierelationer ansat på samme afdeling. Der var tale om en mindre afdeling hvor mor og datter af hensyn til de fødende ikke burde gå i vagt sammen, og det ville skabe problemer med vagtplanlægningen. De ville desuden få den samme leder, og det kunne give loyalitetskonflikter. Ombudsmanden udtalte, at offentlige myndigheder ved besættelse af stillinger skal ansætte de personer som anses for bedst kvalificerede. Skønnet må ikke afskæres eller begrænses ved opstilling af interne regler. Der var ingen konkrete holdepunkter for, at der ville kunne opstå problemer. Afslaget var derfor usagligt.

17.2.1: Hierarkisk rekurs

FOB 2008.165 (den dyre præstebolig): En sognepræst var utilfreds med det boligbidrag, som var fastsat af stiftsøvrigheden, og indbragte sagen for

Kirkeministeriet. Ministeriet afviste at behandle sagen, bl.a. med henvisning til at kompetencen til at fastsætte bidraget ifølge en aftale mellem Finansministeriet og tjenestemændenes centralorganisationer lå hos stiftet. Ombudsmanden udtalte, at borgernes ulovbestemte ret til at klage over en afgørelse til en overordnet myndighed ikke kan fjernes eller indskrænkes ved en aftale. Afgørelsen var truffet af en myndighed i den sædvanlige hierarkiske struktur, og klageadgangen var ikke afskåret ved udtrykkelig lovhjemmel. Afgørelsen kunne derfor indbringes for ministeriet.

17.4.3: Klagegebyr

U 2009.1093 H: Naturklagenævnets afvisning af klage med henvisning til for sen indbetaling af klagegebyr var berettiget.

20.4.1.1: Klageret

FOB 2008.347: I en fratrædelsesaftale havde et ministerium og en medarbejder aftalt at "udtale sig neutralt om ansættelsesforholdet". Da den tidligere medarbejder klagede til ombudsmanden, krævede ministeriet den udbetalte fratrædelsesgodtgørelse på 240.000 kr. tilbagebetalt med henvisning til aftalebrud. Ombudsmanden udtalte, at "forvaltningen ikke må lægge hindringer i vejen for det tilsyn som ombudsmanden udøver, men tværtimod har pligt til at medvirke til at dette tilsyn kan udøves effektivt." Ombudsmanden fandt det "uforeneligt med [OMBL] at anse en klage til ombudsmanden for et brud på en bestemmelse i en aftale."

20.7.2.2: Sagsbehandlingstid

FOB 2008.115 (tantens arv): I en ansøgningssag om arven efter en tante rykkede en advokat og skifteretten mange gange Justitsministeriet, som behandlede sagen, men advokaten hørte først fra ministeriet 17 måneder senere. Justitsministeriets samlede sagsbehandlingstid var på over 25 måneder. Ombudsmanden fandt ministeriets sagsbehandlingstid særdeles kritisabel, og udtalte, at ministeriet selv burde have oplyst om, at sagen trak ud.

21.5: Opsættende virkning

Sidst i afsnittet tilføjes:

U 2009.2858 Ø: Da landsretten efter en foreløbig vurdering ikke fandt, at der forelå et rimeligt grundlag for påstanden om, at myndighedens afgørelse var ugyldig, mente landsretten - på den baggrund og efter en samlet vurdering - ikke, at der forelå "sådanne særlige omstændigheder, at der er grundlag for undtagelsesvist at tillægge søgsmålet opsættende virkning".

21.8.7: Erstatning

U 2009.2203 H: På trods af Miljøstyrelsens alvorlige fejl ved fortolkningen af en forordning var det ikke godtgjort, at sagsøger havde lidt et erstatningsberettiget tab som følge heraf. Styrelsen blev derfor frifundet.